

SYLLABUS I LËNDËS “PRERJA E PYJEVE”

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave të Pyjeve dhe Mjedisit
Titulli i lëndës:	Prerja e Pyjeve
Programi:	Shkencat e Pyjeve dhe Mjedisit
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Obligative (O)
Viti i studimeve:	Viti i dyte, semestri i pare
Numri i orëve në javë:	3 + 2
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	Do shpallet
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof.Asoc.Dr. Ylli Kortoci
Të dhënat kontaktuese:	E-mail:ylli.kortoci@uniprizren.com; Mob.+38345846817
Përshkrimi i lëndës:	
	<p>Në modulën e Prerja e pyjeve trajtohen tema të cilat i vijne në ndihmë përgatitjes së studentëve si teknikien të ardhshëm të mbarestrimit të qendrueshëm të pyjeve dhe mjedisit në teresi. Prerja e pyjeve, duke realizuar shfrytëzimin e drurëve që kanë arritur moshën e pjekurisë, krijon kushtet e ripertritjes së pyllit, elementet baze për një ekuilibër të mirë ekologjik. Operacionet e rrallimit dhe nxjerrjes së drurëve të semurë janë faktore të tjera konkurruese me të njëjtin objektiv. Prerja e pyjeve do të shërbejë për studentët, që të pajisë dhe të aftësojë ata me njohuri baze teorike dhe praktike të zbatimit të teknologjive dhe projektimit të games së gjere të punimeve dhe prerjes pyjore. Materiali është i vëshëm për të gjithë ata që do të merren me problemet e prerjes në pyje. Në këto leksione janë trajtuar probleme të tilla si:</p> <p>Prerja dhe përpunimi I parë I lëndës drusore në pyll; udhët e ndryshme teknologjike për nxjerrjen e materialit drusor nga parcela drejt rrugëve automobilistike, pranë të cilave bëhet stivimi e me pas ngarkimi për në vendet e pranimit apo përpunimit të metejshëm; parimet baze, hartimi I detyrës së projektimit; organizimi I fuqisë punëtore, shfrytëzimi dhe vlerësimi I drurëve pyjor nëpërmjet zbatimit të teknologjive me të përparuara dhe me të efektshme. Zgjedhja e një sistemi të shfrytëzimit pyjor, duke u përqendruar sidomos në faktore teknike dhe ekonomike dhe rregullat silvikulturale; organizimi dhe planifikimi I punimeve; matja e kohës dhe produktivitetit në shfrytëzimin e drurit. Kohët produktive dhe jo produktive. Planifikimi I punimeve dhe zbatimi praktik në kantier.</p>

<p>Qëllimi i lëndës:</p>	<p>Nepermjet programit te “Prerjes se pyjeve “ studentet do te marrin informacionin e nevojshem ne :</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Menyrat e nderhyrjes me ane te prjeve ne pyje; ✓ Projektimin e parceles ku do te nderhyhet me prerje; ✓ Perdorimin e teknologjive te pershtatura per Kosoven, dhe teknologjite e avancuara qe perdoren sot ne bote; ✓ Paisjet dhe teknologjite e prerjes. ✓ Rruget e nxjerrjes se materialit drusor dhe menytrat qe perdoren. ✓ Kohet produktive dhe joproduktive , evitimi i kohes se humbur. <p>Organizimi i kantierit etj.</p>		
<p>Rezultatet e të nxënit:</p>	<p>Pas perfundimit te ketij kursi studenti duhet te jene ne gjendje te:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Identifikojne teknologjite dhe sistemet teknologjike te prerjes se pyjeve. ✓ Te pershkruajne organizimin e kantierit te prerjes, rrezimit dhe asortimit te druveve. ✓ Perdorin parimet e pergjithshme te rrezimit dhe asortimit. Kallapen e drejtimit. Rrezimi i druveve te medhenj. ✓ Zgjedhin Paisjet e prodhimit drusore me krah dhe te mekanizuar. Paisjet suplementare. Veglat e rrezimit dhe te carjes. Veglat e matjes. ✓ Projektojne grumbullimin, nxjerrjen e matrialit drusor (transporti i brendshem) dhe transportin ne rrugen auto (transporti i jashtem). 		
Ngarkesa e studentit (duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	3	15	45
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike	-	-	-
Kontaktet me mësuesin/konsultimet	1	15	15
Ushtrime në terren	1	15	15
Kollokfiime, seminare	2	-	2
Detyra të shtëpisë	-	-	-
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1	15	15
Përgatitja përfundimtare për provim	1	15	15
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuis,provim final)	2	5	10
Projektet, prezantimet ,etj	3	-	3

Totali		150 orë (6 ECTS)
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjërata, diskutime, ushtrime laboratorike, ekspedita, konsultime, seminare, projekte të pavarura, kolokviume, detyre kursi, provime.	
Metodologjia e vlerësimit:	Vlerësimi i parë (kolokvium): 15%, Seminaret ose angazhime tjera: 10%, Vijimi i rregullt: 5%, Provimi final: 70%, Total: 100%.	
Literatura		
Literatura primare:	S.Baldini, A. Cioe, R. Picchio. “Sicurezza ed Antinfortunistica nei Cantieri Forestali e di Manutenzione del Verde Urbano. Valutazione dei Rischi”. Roma 2002 KORTOÇI, Y., KELLEZI, M. (2012): Shfrytezimi i pyjeve te ahut te Shqiperise me nje silvikulture te qendrushme.	
Literatura shtesë:	Luciano Martarello, Arturo Millesi, Renzo Rey, Nevio Yeullaz, Giancarlo Zorzetto Struttura forestazione e sentieristica - Regione Autonoma Valle d’Aosta (Quart). Ruggero Marazzato, Tiziano Martin –Settore Gestione Proprietà Forestali Regionali e Vivaistiche – Regione Piemonte (Vercelli). Paolo Cielo - Associazione Istruttori Forestali (Torino).	

Plani i dizajnuar i mësimit:		
Java	Ligjërata	Ushtrime
Java e parë:	Pylli dhe prerjet e pyjeve. Historik i shkurter i shfrytezimit pyjor. Vecorite e teknologjise se shfrytezimit pyjor.	Praktike mbi pyllin dhe prerjet e pyjeve. Vecorite e teknologjise se shfrytezimit pyjor.
Java e dytë:	Bazat e prerjeve te pyjeve. Prodhimi. Nxjerrja e drurit. Rrezimi i mekanizuar. Metodot e prerjes se drurit.	Praktike mbi bazat e prerjeve te pyjeve. Prodhimin. Nxjerrjen e drurit. Rrezimin e mekanizuar. Metodot e prerjes se drurit.
Java e tretë:	Teknologjia dhe sistemi teknologjik. Teknologjia si fushe e dijes dhe e	Praktike mbi teknologjine dhe sistemet teknologjike. Teknologjia si fushe e dijes dhe e veprimtarise

	veprimtarise njerzore. Efektet e teknologjise. Sistemi teknologjik. Perberja e nje sistemi teknologjik. Proceset.	njerzore. Efektet e teknologjise. Sistemi teknologjik. Perberja e nje sistemi teknologjik. Proceset.
Java e katërt:	Prodhimi drusor me krah. Organizimi i kantierit. Rrezimi. Puna pergaditore per rrezim. Parime te pergjithshme te rrezimit. Kallapa e drejtimit. Rrezimi i drureve te medhenj.	Praktike mbi prodhimin drusor me krah. Organizimin e kantierit. Rrezimin. Punen pergaditore per rrezim. Parime te pergjithshme te rrezimit. Kallapa e drejtimit. Rrezimi i drureve te medhenj.
Java e pestë:	Heqja e degeve. Nevoja per heqjen e degeve. Parimet e pergjithshme te heqjes te degeve. Teknika e heqjes se degeve. Heqja e degeve me motosharre. Heqja e degeve te drureve te trashe.	Praktike mbi heqjen e degeve. Nevojen per heqjen e degeve. Parimet e pergjithshme te heqjes te degeve. Teknika e heqjes se degeve. Heqja e degeve me motosharre. Heqja e degeve te drureve te trashe.
Java e gjashtë:	Pastrimi i levores. Levorimi i llojeve halore. Perparesite e levorimit. Teknikat e levorimit. Levorimi i mekanizuar.	Praktike mbi pastrimin e levores. Levorimi i llojeve halore. Perparesite e levorimit. Teknikat e levorimit. Levorimi i mekanizuar.
Java e shtatë:	Asortimi i lendes drusore. Asortimi silvik. Asortimi industrial. Teknikat e asortimit. Kritret e asortimit. Standartet dhe kushtet e asortimenteve.	Praktike mbi asortimin e lendes drusore. Asortimi silvik. Asortimi industrial. Teknikat e asortimit. Kritret e asortimit. Standartet dhe kushtet e asortimenteve.
Java e tetë:	Seksionimi dhe trupimi. Teknikat e seksionimit. Rregullat baze. Carja me krah. Carja e mekanizuar.	Praktike mbi seksionimin dhe trupimin. Teknikat e seksionimit. Rregullat baze. Carja me krah. Carja e mekanizuar.
Java e nëntë:	Paisjet e prodhimit drusore me krah. Paisjet suplementare. Veglat e rrezimit dhe te carjes. Veglat e matjes.	Praktike mbi paisjet e prodhimit drusore me krah. Paisjet suplementare. Veglat e rrezimit dhe te carjes. Veglat e matjes.
Java e dhjetë:	Prodhimi drusor i mekanizuar. Rrezimi dhe rrezim – stivimi. Frezat. Sharrat. Kokat e rrezimit. Krahu i rrezimit. Mjetet.	Praktike mbi prodhimin drusor te mekanizuar. Rrezimin dhe rrezim – stivimin. Frezat. Sharrat. Kokat e rrezimit. Krahu i rrezimit. Mjetet.

Java e njëmbëdhjetë:	Grumbullimi. Nxjerrja e materialit drusore (transporti i brendshem). Sistemim grumbullimi. Terheqja me kafshe. Terheqja me motorgano. Zvarritja. Kanaletat.	Praktike mbi grumbullimin. Nxjerrjen e materialit drusore (transporti i brendshem). Sistemim grumbullimin. Terheqjen me kafshe. Terheqjen me motorgano. Zvarritjen. Kanaletat.
Java e dymbëdhjetë:	Produktiviteti i punimeve te rrezimit. Kohet produktive. Koha jo produktive. Metodologjia e shfrytëzimeve te pyjeve te ahut. Trungishtet e ahut. Cungishtet e ahut. Grumbullimi, stivimi i materialit drusore. Grumbullimi ne anen e rruges. Matja e materiali te nxjerre.	Praktike mbi produktivitetin e punimeve te rrezimit. Kohet produktive. Koha jo produktive. Metodologjia e shfrytëzimeve te pyjeve te ahut. Trungishtet e ahut. Cungishtet e ahut. Grumbullimi, stivimi i materialit drusore. Grumbullimi ne anen e rruges. Matja e materiali te nxjerre.
Java e trembëdhjetë:	Transporti. Transporti ne rrugen auto. Dergimi ne qendrat e perpunimit. Nderhyrjet silvikulturale. Pastrimi/ rrallimi me krah. Përgatitja e parces pyjore me mjete krahu. Përgatitja e mekanizuar e parces pyjore.	Praktike mbi transportin. Transporti ne rrugen auto. Dergimi ne qendrat e perpunimit. Nderhyrjet silvikulturale. Pastrimi/ rrallimi me krah. Përgatitja e parces pyjore me mjete krahu. Përgatitja e mekanizuar e parces pyjore.
Java e katëmbëdhjetë:	Transporti. Transporti ne rrugen auto. Dergimi ne qendrat e perpunimit. Nderhyrjet silvikulturale. Pastrimi/ rrallimi me krah. Përgatitja e parces pyjore me mjete krahu. Përgatitja e mekanizuar e parces pyjore.	Praktike mbi shfrytezimim e pyjeve. Dispozita të përgjithshme. Prerja rrezuese me krahe dhe me motosharre. Rrezimi i druveve nga kacavjerrja. Heqja e degeve me krahe dhe motosharre. Trupimi me krah dhe motosharre. Prerja e mekanizuar dhe konvertimit.
Java e pesëmbëdhjetë:	Shfrytezimi i pyjeve. Dispozita të përgjithshme. Prerja rrezuese me krahe dhe me motosharre. Rrezimi i druveve nga kacavjerrja. Heqja e degeve me krahe dhe motosharre. Trupimi me krah dhe motosharre. Prerja e mekanizuar dhe konvertimit.	Praktike mbi nxjerrjen/ transportin e brendshem. Dispozita të përgjithshme. Transporti me krah. Transporti me lugje. Transporti me kafshë. Transporti me skidder dhe arganello. Transporti me forwarder. Transporti me teleferik. Operacionet me rrezikshmeri të lartë. Ngjitje ne druret pyjor. Shfrytezimi i materialit drusor te rrezuar nga stuhite. Fikja e zjarreve.
Politikat akademike dhe kodi i sjelljes		

Studentët janë të obliguar në vijimin e rregullt në ligjërata, marrin pjesë në vizita studimore në terren (ekskursion). Shkyçja e telefonave celularë, hyrja me kohë në sallën e mësimit dhe mbajtja e qetësisë në mësime po ashtu janë obligative.